

3. 2. 95.

OKRUŽNO JAVNO TUŽILAŠTVO
ZADAR

Priglasilo	
Organ	2-02-1995
Vrijednost	KI-2/95-4

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZADRU

K-1/95.

Zalba!
12.2.

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE

Županijski sud u Zadru, u vijeću sastavljenom od suca toga suda Milana Petričića, kao predsjednika vijeća, suca Milivoja Lasana, te sudaca porotnika Ivana Mateka, Andjelka Pestića i Mate Škara, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Marije Bagić, kao zapisničara, u kriv. predmetu protiv opt. Mišina Nikole, zbog kriv. djela iz čl. 122. OKZ RH, nakon održane glavne javne rasprave po optužnici okružnog državnog odvjetnika u Sibeniku od 2. lipnja 1992. godine br. KT-15/92., u odsustvu optuženika, a u prisustvu branitelja po službenoj dužnosti - Vladimira Mikolčevića, odvjetnika iz Zadra, te zamjenika okružnog državnog odvjetnika u Zadru mate Dorčića, dana 20. siječnja 1995. godine,

p r e s u d i o j e

Optuženik MIŠINA NIKOLA,

sada nedostupan organima krivičnog progona Republike Hrvatske, jer je vjerojatno na području Republike Hrvatske koje je okupirano, protiv kojeg je raspisana tjeratica,

k r i v j e

što je u vremenskom periodu od početka rujna do sredine listopada 1991. godine u Kninu, tijekom oružanog sukoba između srpskih odmetničkih bandi i Oružanih snaga Republike

Hrvatske, kao pripadnik tzv. "Martićeve milicije SAO Krajine", obavljajući poslove stražara u Kninskoj tvrđavi i prostorima Stare bolnice, postupajući protivno odredbama čl. 3. st. 1. t. 1.c Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima (od 12.kolovoza 1949. godine), zajedno sa ostalim stražarima, najčešće u noćnim satima, volovskom žilom, kabelom, drškom motike, šakama i nogama, učestalo tukao Topić Antu, Delić Denisa, Grubišić Tomislava, Matić Ivicu i Cvitković Antu, vojake IV brigade Hrvatske vojske, zarobljene prilikom napada na Kijevo,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava nečovječno postupao prema ratnim zarobljenicima,

čime je počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH,

pa ga sud po citiranom zakonskom propisu

o s u d j u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina.

Troškovi krivičnog postupka padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Obrazloženje

Optužnicom KT-15/92. od 2. lipnja 1992. godine okružni državni odvjetnik u Šibeniku teretio je opt. Mišina Nikolu, zajedno sa drugim suizvršiteljima, zbog učina kriv. djela ratnog zločina protiv raznih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH.

U ranijem postupku pred Županijskim sudom u Šibeniku, opt. Mišina Nikoli sudjenoje u odsutnosti, a po rješenju toga suda od 1. rujna 1992. godine br. Kv-33/92. (K-8/92.), te je protiv opt. Mišine donijeto rješenje o obustavi krivičnog postupka, koje je rješenje rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u Zagrebu br. I KŽ-985/93. od 21. prosinca 1993. godine preinačeno te predmet vraćen prvostupnom sudu radi nastavka krivičnog postupka.

Naknadno, a na inicijativu Županijskog suda u Šibeniku,

rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. II-4-Kr-381/94. od 29. studenog 1994. godine, za sudjenje u kriv. predmetu protiv opt. Mišina Nikole određen je kao stvarno i mjesno nadležan županijski sud u Zadru.

Opt. Mišina Nikoli, u ponovljenom postupku, sudjeno je u odsutnosti, jer je nedostupan organima krivičnog progona Republike Hrvatske za učin teškog krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, za koje postoji opravdani interes da se donese sudska odluka.

Na glavnoj raspravi zastupnik javne optužbe dijelom je izmijenio činjenični opis ranije optužnice protiv opt. Mišina Nikole, a nakon održane rasprave, u završnoj riječi predložio je da se optuženik oglasi krivim za učin kriv. djela iz čl. 122. OKZ RH, te osudi po zakonu.

Tijekom istražnog postupka i ranije rasprave, opt. Mišina Nikola nije ispitan, te u postupku nije dao svoju obranu.

U dokaznom postupku na glavnoj raspravi sud je na suglasan prijedlog stranaka dokaze izvodio posrednim putem, čitajući iskaze u ranijem postupku saslušanih svjedoka, pa je tako pročitao iskaz svjedoka Rogić Ante (11 i 12), svjedoka Grubišić Tomislava (12 i 13), svjedoka Cvitković Ante (14-16), svjedoka Mrkonjih Željka (16 i 17), svjedoka Matić Ivica (18 i 19), svjedoka Gogić Mirka (18 i 19), svjedoka Topić Ante (20 i 21), te svjedoka Delić Denisa (21).

Stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga, a sud je ocjenio da uz raspoložive dokaze nije nužno provoditi daljnje dokaze, odnosno da sud raspolaže dostatnim dokazima za donošenje meritorne presude.

Analizom svih raspoloživih dokaza, odnosno svjedočkih iskaza, sud je utvrdio činjenično stanje kao u izreci ove presude, odnosno utvrdio je da je opt. Mišina Nikola počinio krivično djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH, u vrijeme i na način kako je to terećen izmijenjenom optužnicom okružnog državnog odvjetnika u Zadru.

Naime, osobe koje su saslušane kao svjedoci jesu svi iz reda pripadnika IV brigade Hrvatske vojske zarobljenih prilikom napada na Kijevo, koji su potom od strane pripadnika tzv. "Martićeve milicije SAO Krajine" prebačeni u prostore Kninske tvrđave, te Kninske stare bolnice, gdje su od stražara inače pripadnika spomenutih odmetničkih bandi, maltretirani i mučeni, pa kako su iskazi svih navedenih svjedoka ne samo precizni i jasni glede postupanja opt. Mišina Nikole, ali i drugih učesnika u maltretiranju zarobljenika, već i upotpunjujući i bitno suglasni, to je sud u cijelosti te iskaze prihvatio kao vjerodostojne i objektivno date te na njima utemeljio svoja

činjenična utvrđenja, pobliže opisana u izreci ove presude.

Tako svjedok Bogić Ante navodi da je kao pripadnik IV brigade HV na teren u Kijevo došao dva dana prije napada na to mjesto, a 26. kolovoza 1991. godine u jutro započeo je napad pripadnika tzv. SAO Krajine, te oružanih snaga tzv. JNA. U popodnevnim satima opkoljeni su te zarobljeni, zarobili su ih pripadnici tzv. JNA, zarobljeno je ukupno 31 gardist i nešto civila. Pripadnici "Martićevih postrojbi" inzistirali su da oni odvedu zarobljenike, pa su na kraju desetoricu odveli pripadnici tzv. JNA, a ostale, kao i njega, "Martićevci". Prebačeni su u Stanicu milicije u Kninu, ispitivani su pojedinačno od osoba obučanih u milicijske uniforme, a potom prebačeni u zatvor u prostorijama Stare kninske bolnice. Od trenutka zarobljavanja, pa dalje, kao i ostali zarobljenici, bio je izložen fizičkom maltretiranju i vrijeđanju. U zatvoru je ukupno proveo 69 dana, do razmjene 2. studenog 1991. godine. Osobno opt. Mišina Nikolu nije upoznao, a ostali suizvršitelji inkriminiranih djela poznati su mu, bio je izložen njihovom maltretiranju, posebice opisuje ponašanje Krivić Petra, Beara Nikše, Bjedov Željka i Novaković Dušana.

Svjedok Grubišić Tomislav, naveo je identično u pogledu vremena i načina zarobljavanja, te dodao da je također sproveden u Milicijsku stanicu Knin, a potom u zatvor u prostorije Stare bolnice. Zlostavljanje je počelo već tijekom vožnje, gdje su ih "Martićevci" tukli, a za vrijeme 69 dana zarobljeničtva, bio je izložen čestim mučenjima, fizičkom maltretiranju i poniženju. U sobi je bio sa Mrkonjić Željkom, Bogić Antom, te Gogić Mirkom. Najčešće su ih stražari u zatvoru tukli noću, njega više puta, možda i desetak, izvodeći ga u hodnik, gdje su ga njih pet, šest udarali rukama i nogama, drškom od motike, žicom od kabela i sl, što bi trajalo po 15-tak minuta, a onda bi ga tako isprebijanog vraćali natrag u ćeliju, dovodeći nove zarobljenike. opt. Mišina Nikolu poznaje i on ga je nekoliko puta izvodio iz ćelije na hodnik, te zajedno sa drugim stražarima tukao, govoreći mu da je Ustaša, tukao ga rukama, nogama, žilama, drvetom i sl.

Po svjedoku Cvitković Anti, zarobljeniku iz iste grupe kao i prethodni svjedoci, proizlazi isto ponašanje stražara u Kninskoj tvrđavi i Staroj bolnici, a ovaj svjedok dodaje da opt. Mišina Nikolu poznaje, kao i neke druge od zatvorskih stražara. Za vrijeme boravka u ćeliji broj 5, u kojoj je bio 25 dana, tukli su ga ne samo zatvorski stražari već i druge osobe koje bi dolazile u zatvor, često i više puta dnevno, ali najžešće prvoga dana po dolasku, te 14. rujna 1991. godine, kada je organizator i kolovodja batinjanja bio opt. Mišina Nikola, kasnije je čuo da je razlog bio što je u borbama blizu Gračaca poginulo više njihovih ljudi, pa su se osvećivali na njima. Tučen je šakama, nogama pendrekom, drškama, kabelom i tako sl. Sjeća se da ga je opt. Mišina osim toga krvavog batinjanja 14. rujna 1991. godine,

jš dva, tri puta udario šakom ili pendrekom, ali je to bilo beznačajno u odnosu na opisani događaj.

Svjedok Mrkonjić Željko, opisujući identično ponašanje stražara prema njima zarobljenicima navodi da opt. Mišina Nikolu nezna, čuo je to ime za vrijeme boravka u zatvoru, ali ne može točno predočiti što je upravo taj optuženik radio.

Po svjedoku Matić Ivici proizlazi u odnosu na zarobljavanje i ponašanje spomenutih stražara identično, a u odnosu na opt. Mišina Nikolu da je riječ o osobi staroj nešto manje od 30 godina, visokom skoro dva metra, sa naočalama, koji je ranije radio u Željezari u Kaštelima kao stražar na porti, te da je opt. Mišina njega i ostale zatvorenike takodjer često tukao.

Svjedok Gogić Mirko koji opisuje isti tretman prema zarobljenicima, nije siguran da pozna opt. Mišina Nikolu, ali vjeruje da je i on takodjer učestvovao u maltretiranju zarobljenika, jer su to svi radili.

Topić Ante, iz iste grupe zarobljenika naveo je da opt. Mišinu pozna i može ga prepoznati, ranije su radili u Željezari u Kaštelima, opt. Mišina bio je posebno okrutan prema njemu, valjda zbog poznanstva, često ga je premlaćivao, iživljavao se na njemu, bilo u samoj ćeliji ili u hodniku. Čuo je da je opt. Mišina kasnije poginuo.

Svjedok Delić Denis, kao i raniji svjedoci identično opisuju opt. Mišinu, kako po fizičkom izgledu, tako i po načinu ponašanja prema zarobljenicima.

Dakle, kako je naprijed navedeno prema suglasnim navodima navedenih svjedoka valjalo je zaključiti da je nesporno opt. Mišina Nikola, kao pripadnik tzv. "Martićeve milicije", obavljao poslove stražara u Kninskoj tvrđavi i prostorima Stare bolnice, te je u periodu od početka rujna do sredine listopada 1991. godine, maltretirao, tukao, te se iživljavao nad spomenutim pripadnicima Hrvatske vojske, zarobljenim na području Kijeva.

Nesporno je ponašanje opt. Mišina Nikole protivno odredbama čl. 3. st. 1. t. 1.c Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima, koja konvencija zabranjuje bilo kakvo nehumano postupanje sa ratnim zarobljenicima, a posebice zlostavljanje, fizičko maltretiranje te ponižavanje ratnih zarobljenika.

Slijedom navedenog u ponašanju opt. Mišina Nikole ostvarena su sva bitna obilježja kriv. djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH, pa ga je sud za to kriv. djelo oglasio krivim.

Nije bilo osnova za sumnju u potpunu uračunljivost, a time i kaznenu odgovornost optuženika.

Kod odmjere kazne optuženiku, sud je kao olakotno cijenio jedino okolnost da prema raspoloživim podacima nije ranije osudjivan, dok je kao otegotno optuženiku valjalo cijeniti način izvršenja djela, te težinu počinjenog djela, odnosno okolnosti da je inkriminirano djelo počinio prema većem broju ratnih zarobljenika, da se je nad njima iživljavao te ih fizički maltretirao u više navrata, zajedno sa ostalim supočiniteljima istovrsnog djela, radi čega je sud uvažavajući stupanj krivične odgovornosti optuženika, težinu počinjenog djela optuženika osudio na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina, kojom je kaznom očekivati ostvarenje svrhe kazne u okviru opće svrhe krivičnih sankcija, kako u odnosu na optuženika, tako i druge potencijalne počinitelje istovrsnih kaznenih djela.

Kako je optuženik nedostupan i nema podataka o imovnom stanju optuženika, to je sud odlučio osloboditi ga troškova postupka, koji padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Slijedom svega naprijed navedenog, valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude.

U Zadru, 20. siječnja 1995. godine.

ZAPISNIČAR

Marija Bagić

PRAVNA POUKA

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Milan Petričić

Suglasnost ovog prijepisa sa
izvornikom ovjerava,

Ovlašteni potpisnik:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u Zagrebu, koja se podnosi preko ovoga suda, u roku od 15 dana od prijema pismenog otpravka.

Žalbom se presuda može pobijati zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrdjenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona, te odluke o kazni i trošku postupka.

Žalba se podnosi neposredno ovome sudu u odgovarajućem broju primjeraka, ili na zapisnik kod ovoga suda, ili preporučenom pošiljkom putem pošte.